

UDC 349.2

DOI <https://doi.org/10.32782/1813-338X-2023.2.42>

O. V. Hladii

candidate of legal sciences, doctoral student of the department of public and private law
University of Customs and Finance

INTEREST AS A CRITERIA FOR UNDERSTANDING THE CONTENT OF ADMINISTRATIVE-PROCEDURAL RELATIONS

The author defined as the goal of this scientific publication the reinterpretation of the understanding of the category «interest» as a certain criterion for understanding the content of administrative-procedural legal relations. It has been determined that the effectiveness of administrative and administrative-procedural legal relations is determined by the success of the consideration of administrative cases, which is expressed in the relevant administrative acts. It is emphasized that the search for a praxeological understanding of the category “interest” is also carried out within the framework of philosophical research. It was found that interest is understood through the category of “need” in philosophical works as certain conditions that determine the content and conditions of the historical development of society and the state. It has been established that a certain conflict of approaches is observed in normative attempts to delimit the categories of “public interest”, “state interest”, “social interest”, “society interest”. It is noted that state interest may go beyond public interest, partially touching it. It is emphasized that the question of the appropriateness of disclosing state secrets, even in the presence of a formed public information request. It is emphasized that compliance with the special regime of state secrets is necessary to satisfy public interest in the field of ensuring public safety requirements. It is concluded that the effectiveness of legal implementation does not require a clear normative approach to establishing the content of the category “interest”, but at the same time it justifies the need to use praxeological approaches to its application. It is substantiated that the normative and praxeological definition of the category “interest” in the context of the regulation of administrative and administrative-procedural relations consists in the use of a set of factors of its understanding as a need, aspiration, which determines the conditions of activity and manifestation of the internal will of social subjects.

Key words: administrative legal relationship, administrative procedural legal relationship, state interest, need, praxeology, scientific knowledge, public interest, public law, private law, public interest, value.

Formulation of the problem. Administrative legal relations are specific legal relations that arise between subjects of administrative law in the process of activities of the state and other organizations performing public functions in the field of implementation of administrative norms, rules and standards. These relationships are characterized by special features and legal regulation and may relate to areas such as administrative services, management of public resources, supervision and control, implementation of administrative decisions, as well as other aspects related to the management of society and the state. The main features of administrative-legal relations include: subjects (a set of government bodies, local governments, citizens, legal entities interacting in the public interest); object (certain actions, values that become useful for subjects and determine their interest and expediency of interaction); the content of legal relations (the

rights and obligations of the subjects of relations, the desire to take possession of the object of legal relations). Interconnected with the elements of legal relations are such categories as “public interest”, “social interest”, “needs”, which in fact cannot be attributed exclusively to understanding the object of legal relations.

Thus, the understanding of interest from the point of view of normativist and praxeology of scientific knowledge determines the nature of legal relations, but does not relate to the system of their elements. The study of the content of the category “interest” is relevant from the point of view of understanding the nature of administrative-legal and administrative-procedural relations.

The state of scientific development of the problem. Establishing the content of the category “interest” requires the use of a systemic-structural method, which forms the basis of research by domestic scientists, in particular, in the scientific works

of Yu. O. Leheza, L.O. Zolotukhina [1, p. 20-22], S. V. Savchenko [2, p. 520-528], S. P. Pogrebnyak [3, p. 3-17], etc. Despite the attempt to normatively define the content of the category of interest, carried out in a number of acts of national legislation (in particular, in the Law of Ukraine "On Administrative Procedure", which establishes the category of "public interest"), there remains room for scientific discussions and searching for directions for optimizing its praxeological understanding

The purpose of the article is a normative and praxeological definition of the category of interest in the context of the regulation of administrative and administrative-procedural relations.

Presenting main material. From the point of view of scientific approaches, the understanding of interest is often synonymous with the categories «value», «need». The identification of interest with a certain value occurs in the scientific works of V.V. Galunka [4, p. 178-182], R. A. Kalyuzhny [5], Yu. O. Leheza [6, p. 20-22] and others.

Another praxeological approach to understanding interest as a functional goal of legal relations. This is exactly the approach defined in the scientific works of M.O. Perepelitsa [7, p. 112-119; 8, p. 130-136], where it is substantiated that the effectiveness of the implementation of the competence of public administration bodies depends on the success of achieving and satisfying the interest. Yu. O. Leheza understands interest as a «criterion» of the effectiveness of the activity of a powerful subject [9, p. 111-115].

Administrative-legal and administrative-procedural relations are regulated both by general norms and norms of special legislation, while the interest in by-laws is defined as an argument for the legality of the activity of the subject of power. Interest as a category used in acts of general legislation.

The effectiveness of administrative and administrative-procedural legal relations is determined by the success of consideration of administrative cases, which is reflected in the corresponding administrative acts.

The search for a praxeological understanding of the category «interest» is also carried out within the limits of philosophical research. Interest is understood through the category «need» in philosophical works, as a certain condition that determines the content and conditions of the historical development of society and the state [10, p. 140-163].

Interest can be understood as an external factor influencing the implementation of legal relations

[11, p. 19-25]. At the same time, at the level of internal understanding, interest is a certain manifestation of a person's will [12, p. 140]. From the point of view of sociology, it is reasonable to say that interest is the basis for the formation of grounds for the interaction of subjects [13, p. 21].

It is worth emphasizing that the variety of approaches to understanding the category «interest» does not mean the need to abandon any of them, but on the contrary only emphasizes its extremely important importance for modern rulemaking, law enforcement and law enforcement.

In the field of administrative and administrative-procedural relations, interest determines the desire of a private person to acquire information about the results of the activity of a power body, and in fact becomes an internal volitional factor in the formation of the conscious behavior of a social subject. At the stage of receiving an answer to an information request, interest is transformed from an internal factor to an element of external influence, and characterizes the success of the activities of the state authority and local self-government.

The praxeological essence of the category «interest» can be revealed through its division into private and public, where the latter arise and are realized in the social majority of subjects, while the former testify to their individualization.

But again, this is not evidence that individual and public interests cannot be combined in the same legal relationship. On the contrary, the successful satisfaction of the public interest contributes to the satisfaction of private interests. For example, the settlement of administrative disputes related to the use of the lands of the nature reserve fund certainly satisfies the public interest in preserving unique natural ecosystems for future generations, but it is also a guarantee of compliance with the individual's right to a safe environment.

A certain collision of approaches is observed in normative attempts to delimit the categories «public interest», «state interest», «social interest», «interest of society». As noted by L.O. Zolotukhina, the state interest can go beyond the public interest, only partially touching it [14]. For example, the question is the expediency of disclosing a state secret, even in the presence of a public information request. Indeed, compliance with the special regime of state secrets is necessary to satisfy the public interest in the sphere of ensuring public security requirements. At present, the search for such conflicts is endless, and its result only confirms that the effectiveness of law enforcement

does not require a clear normative approach to establishing the content of the «interest» category, but at the same time it justifies the need to apply praxeological approaches to its application.

Conclusion. Thus, the normative and praxeological definition of the category «interest» in terms of the regulation of administrative and administrative-procedural relations consists in the application of a set of factors to understand it as a need, aspiration, a condition for the activity and manifestation of the internal will of social subjects.

References:

1. Золотухіна Л.О., Легеца Ю.О. Право на захист публічного інтересу як об'єкт правовідносин. *Юридичний бюлетень*. 2020. Випуск 13. С. 17-24. DOI <https://doi.org/10.32850/LB2414-4207>. 2020.13.02
2. Савченко С. В. Співвідношення приватних і публічних інтересів: досвід України. *Форум права*. 2013. № 3. С. 520–528. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2013_3_87.pdf
3. Погребняк С. П. Поділ права на публічне і приватне (загальнотеоретичне дослідження). *Державне будівництво та місцеве самоврядування*. 2006. Випуск 12. С. 3-17
4. Галунько В. В. Публічний інтерес в адміністративному праві. *Форум права*. 2010. № 4. С. 178–182. URL.: <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/2010-4/10gvvvar.pdf>
5. Калюжний Р. А. Публічний інтерес в адміністративному праві. URL: <http://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/26547/1/Публічний%20інтерес%20у%20адміністративному%20праві.pdf>
6. Легеца Ю. О. Завдання та функції публічного управління у сфері використання природних ресурсів. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Юриспруденція*. 2017. Вип. 26. С. 20-22.
7. Перепелиця М. Публічний інтерес як мета діяльності суб'єктів фінансового права. *Вісник Академії правових наук України*. 2009. №2. С. 112-119.
8. Перепелиця М. О. Інтерес як обов'язкова ознака суб'єкта фінансового права. *Правничий часопис Донецького університету*. 2009. № 2. С.130-136
9. Легеца Ю. О. Адміністративно-правові методи публічного управління у сфері використання природних ресурсів. *Підприємництво, господарство і право*. 2017. № 5. С. 111–115.
10. Петрушенко В.Л. Філософія: Курс лекцій. Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти III-IV рівнів акредитації. 2-ге видання, виправлене і доповнене. Львів: Новий світ -2000, Магнолія плюс, 2003.
11. Бібік Н.М. Пізнавальний інтерес як умова суб'єктності навчання молодших школярів. *Педагогічний дискурс*. 2011. Вип. 10. С. 53-56.
12. Люта Л. Інтереси як психологічний чинник соціальних змін. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. 2009. №1. С. 16-20.
13. Олександров Д. В. Поняття «інтерес» у сучасній західній соціології. *Соціологічні дослідження*. 2014. № 8. С. 57–66
14. Золотухіна Л.О. Діалектика співвідношення публічних і приватних інтересів як адміністративно-правових категорій. *Вісник Запорізького національного університету. Серія «Юридичні науки»*. 2019. № 1. С. 70–77.

Гладій О. В. Інтерес як критерій розуміння змісту адміністративно-процесуальних відносин

Автором визначено в якості мети даної наукової публікації здійснення переосмислення розуміння категорії «інтерес» як певного критерію розуміння змісту адміністративно-процесуальних правовідносин. Визначено, що результативність адміністративних та адміністративно-процесуальних правовідносин визначається успішністю розгляду адміністративних справ, що виявляється у відповідних адміністративних актах. Підкреслено, що пошук праксеологічного розуміння категорії «інтерес» здійснюється і в межах філософських досліджень. З'ясовано, що інтерес розуміється через категорію «потреба» у філософських працях, як певна умови, що визначає зміст та умови історичного розвитку суспільства та держави. З'ясовано, що певна колізія підходів спостерігається у нормативних спробах відмежування категорій «публічний інтерес», «державний інтерес», «соціальний інтерес», «інтерес суспільства». Наголошено, що державний інтерес може виходити за межі публічного інтересу, лише частково його торкаючись. Акцентовано, що питанням є доцільність розголошення державної таємниці, навіть при наявності сформованого публічного інформаційного запиту. Підкреслено, що дотримання спеціального режиму державної таємниці є необхідним для задоволення публічного інтересу у сфері забезпечення вимог громадської безпеки. Зроблено висновок, що ефективність правореалізації не вимагає чіткого нормативного підходу до встановлення змісту категорії «інтерес», але при цьому він обґрунтовує саме необхідність застосування праксеологічних підходів до її застосування. Обґрунтовано,

що нормативне та праксеологічне визначення категорії «інтерес» у розрізі регулювання адміністративних та адміністративно-процесуальних відносин полягає у застосуванні сукупності факторів його розуміння як потреби, прагнення, обумовлюючої умови діяльності та прояву внутрішньої волі соціальних суб'єктів.

Ключові слова: адміністративні правовідносини, адміністративно-процесуальні правовідносини, державний інтерес, потреба, праксеологія, наукове пізнання, публічний інтерес, публічне право, приватне право, суспільний інтерес, цінність.